

R O M Â N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚII UNITE

HOTĂRÂREA nr. 2
Ședința din 11 aprilie 2023

Sub președinția doamnei judecător Corina Alina Corbu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție,

Înalta Curte de Casație și Justiție, constituită în Secții Unite, în conformitate cu dispozițiile art. 27 lit. b) din Legea nr. 304/2022 privind organizarea judiciară, s-a întrunit pentru sesizarea Curții Constituționale în vederea exercitării controlului de constituționalitate, înainte de promulgare, asupra Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și a altor acte normative (PL-x nr. 245/2023).

Sesizarea este legitimată constituțional de dispozițiile art. 146 lit. a) din Constituția României și de prevederile art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care prevăd dreptul Înaltei Curți de Casație și Justiție de a sesiza Curtea Constituțională pentru controlul constituționalității legilor înainte de promulgare.

Din totalul de **95** judecători în funcție, au fost prezenți **82** judecători.

În urma dezbaterilor, deliberând, Secțiile Unite au hotărât să fie sesizată Curtea Constituțională cu privire la:

► **neconstituționalitatea dispozițiilor art. I pct. 3** (art. 297 alin. 1 C. pen.) și **art. I pct. 4** (art. 298 C. pen.) și **art. V** din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal, precum și a altor acte normative (PL-x nr. 245/2023), în raport cu prevederile constituționale ale art. 147 alin. (4) referitoare la caracterul obligatoriu al deciziilor Curții Constituționale a României, ale art. 1 alin. (3) referitoare la statul de drept precum și ale art. 1 alin. (5), conform cărora respectarea Constituției și a supremației sale este obligatorie, precum și în componenta sa referitoare la claritatea legii.

► **neconstituționalitatea dispozițiilor art. III pct. 1** din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și a altor

acte normative (PL-x nr. 245/2023) în raport cu prevederile art. 1 alin. (4) și art. 1 alin. (5) raportat la art. 61 alin. (1) și la art. 126 alin. (3) din Constituție.

I. Motive de neconstituționalitate extrinsecă:

1. Încălcarea principiului obligativității deciziilor Curții Constituționale reglementat de prevederile art. 147 alin. (4) din Constituție, potrivit cărora *deciziile Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României. De la data publicării, deciziile sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor*".

Potrivit jurisprudenței constante a Curții Constituționale în situația în care instanța de control constituțional a constatat neconstituționalitatea unei anumite soluții legislative, nu este permis ca aceasta să devină parte a dreptului pozitiv prin intermediul unui alt act normativ, întrucât încalcă caracterul obligatoriu al deciziilor Curții prevăzut de art. 147 alin. (4) din Constituție.

Ulterior publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Deciziilor Curții Constituționale nr. 405/2016, nr. 392/ 2017 și nr. 650/2018, Parlamentul României a adoptat Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și a altor acte normative (PL-x nr. 245/2023) prin care dorește să transpună în dreptul pozitiv soluții legislative față de care Curtea Constituțională s-a pronunțat în sensul că, în prezența unor omisiunii legislative constatate Parlamentul are obligația de a reglementa cele două infracțiuni, în acord cu principiului „ultima ratio”.

Prin articolul I pct. 3 și art. I pct. 4 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și a altor acte normative legiuitorul a adoptat modificarea prevederilor art. 297 alin. (1) din Codul penal privind infracțiunea de abuz în serviciu și cele ale art. 298 privind neglijența în serviciu.

„Art. I pct. 3. - La articolul 297, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

(1) Fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, nu îndeplinește un act prevăzut de o lege, o ordonanță a Guvernului, o ordonanță de urgență a Guvernului sau de un alt act normativ care, la data adoptării, avea putere de lege ori îl îndeplinește cu încălcarea unei dispoziții cuprinse într-un astfel de act normativ, cauzând astfel o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică."

„ Articolul 298 se modifică și va avea următorul cuprins:

Neglijența în serviciu.

Art. 298. Fapta funcționarului public care, din culpă, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, nu îndeplinește un act prevăzut de o lege, o ordonanță a

Guvernului, o ordonanță de urgență a Guvernului sau de un alt act normativ care, la data adoptării, avea putere de lege ori îl încalcă cu încălcarea unei dispoziții cuprinse într-un astfel de act normativ și prin aceasta cauzează o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă."

Deși prin modificările propuse se urmărește punerea în acord cu Decizia Curții Constituționale nr. 405/2016, Decizia nr. 392/ 2017, Decizia nr. 650/2018 și Decizia nr. 518/2017, noile dispoziții ale art. 297 alin. (1) și ale art. 298 din Codul penal nu răspund în integralitate exigențelor impuse de aceste decizii, cu referire la necesitatea introducerii unui prag valoric pentru pagubă și la stabilirea unei anumite intensități a vătămării în reglementarea infracțiunilor de abuz în serviciu și de neglijență în serviciu.

Cu privire la omisiunea introducerii unui prag valoric pentru pagubă și omisiunea reglementării unei anumite intensități a vătămării drepturilor sau a intereselor legitime ale unei persoane fizice ori juridice, Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 405/2016, paragraful 75, a reținut următoarele: *„Pe de altă parte, Curtea reține că infracțiunea de abuz în serviciu este o infracțiune de rezultat, urmarea imediată a săvârșirii acestei fapte fiind cauzarea unei pagube ori a unei vătămări a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice. **Curtea constată că legiuitorul nu a reglementat un prag valoric al pagubei și nici o anumită intensitate a vătămării, ceea ce determină instanța de contencios constituțional să concluzioneze că, indiferent de valoarea pagubei sau intensitatea vătămării rezultate din comiterea faptei, aceasta din urmă, dacă sunt îndeplinite și celelalte elemente constitutive, poate fi o infracțiune de abuz în serviciu.**”*

Ulterior, prin considerentele nr. 55 și 56 ale Deciziei nr. 392/2017, Curtea Constituțională a subliniat necesitatea instituirii pragului valoric și circumstanțierea vătămării, afirmând că legiuitorul are obligația de a le reglementa: *„ (...) este necesară instituirea unui prag al pagubei și circumstanțierea vătămării produse prin comiterea faptei, elemente în funcție de care să se aprecieze incidența sau nu a legii penale”, iar (...) Curtea subliniază că legiuitorul are obligația de a reglementa pragul valoric al pagubei și intensitatea vătămării dreptului sau interesului legitim rezultate din comiterea faptei în cuprinsul normelor penale referitoare la infracțiunea de abuz în serviciu, pasivitatea acestuia fiind de natură să determine apariția unor situații de incoerență și instabilitate, contrare principiului securității raporturilor juridice în componenta sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii.”*

În ce privește reglementarea infracțiunii de neglijență în serviciu, constatările Curții Constituționale cu privire la omisiunea introducerii unui prag valoric pentru pagubă și omisiunea reglementării unei anumite vătămări a drepturilor sau a intereselor legitime ale unei persoane fizice ori juridice, se regăsesc în considerentele cuprinse la paragrafele 44 și 45 din Decizia nr. 518/2017:

„44. Curtea constată că noua lege penală extinde foarte mult sfera de aplicare a infracțiunii de neglijență în serviciu, neprevăzând condiția ca paguba, respectiv

vătămarea drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice să aibă o anumită valoare, respectiv ca vătămarea să aibă o anumită intensitate, aspect de natură a face imposibilă delimitarea între abaterile disciplinare sau inerentele greșeli profesionale și infracțiunea de neglijență în serviciu. Așadar, Curtea constată că reglementarea în vigoare a infracțiunii de neglijență în serviciu permite încadrarea în conținutul său a oricărei fapte săvârșite din culpă, dacă s-a adus o atingere minimă drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice.

45. În aceste condiții, Curtea constată că, în ceea ce privește acest aspect, sunt aplicabile *mutatis mutandis* considerentele Deciziei nr. 405 din 15 iunie 2016, paragrafele 75-80, și ale Deciziei nr. 392 din 6 iunie 2017, paragrafele 46-56, astfel încât, în acord cu acestea, Curtea reține că sarcina aplicării principiului „ultima ratio” revine, pe de-o parte, legiuitorului, iar, pe de altă parte, organelor judiciare chemate să aplice legea. Astfel, responsabilitatea de a reglementa și aplica, în acord cu principiul anterior menționat, prevederile privind neglijența în serviciu ține atât de autoritatea legiuitoare primară/delegată (Parlament/Guvern), cât și de organele judiciare (Ministerul Public și instanțele judecătorești). **Cu alte cuvinte, Curtea constată necesitatea complinirii de către legiuitor a omisiunii legislative constatate, sub aspectul valorii pagubei sau intensității/gravității vătămării drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice în vederea asigurării clarității și previzibilității normei penale examinate.”**

De asemenea, prin Decizia nr. 858/2017 referitoare la respingerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 297 alin. (1) din Codul penal, Curtea a reafirmat obligația ce cade în sarcina legiuitorului de a reglementa pragul valoric al pagubei și intensitatea vătămării dreptului sau interesului legitim rezultate din comiterea faptei în cuprinsul normelor penale referitoare la infracțiunea de abuz în serviciu, reținând, la paragraful 22, că „încă din data de 8 iulie 2016, data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Deciziei Curții Constituționale nr. 405 din 15 iunie 2016, în sarcina legiuitorului primar sau delegat s-a născut obligația de a reglementa valoarea pagubei și gravitatea vătămării rezultate din comiterea faptei de "abuz în serviciu", cu aplicarea principiului "ultima ratio", astfel cum acesta a fost dezvoltat în doctrină și jurisprudență (inclusiv cea a Curții Constituționale)”.

Astfel, Curtea, stabilind o legătură între gravitatea faptei și incidența răspunderii penale, a arătat că legiuitorul trebuie să plaseze în interiorul unei marje protecția penală a faptelor care produc anumite consecințe.

De altfel, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a stabilit, în mai multe rânduri, că omisiunea și imprecizia legislativă sunt cele care generează încălcarea de drepturi și libertăți fundamentale ale persoanei împotriva căreia se formulează acuzații penale [a se vedea și Decizia nr. 503 din 20 aprilie 2010, Decizia nr. 107 din 27 februarie 2014 sau Decizia nr. 308 din 12 mai 2016, paragraful 41, prin care Curtea.]

Întrucât obligativitatea dispozitivului și a considerentelor se aplică tuturor deciziilor Curții Constituționale, indiferent de soluția pronunțată prin acestea, lipsa

intervenției legiuitorului, în sensul celor semnalate de Curte, presupune o neîndeplinire, de către acesta, a obligației constituționale prevăzute de art. 147 alin. (1) și (4) din Legea fundamentală, cu consecința aplicării diferite a normelor penale la situații similare și a perpetuării unui grad sporit de impredictibilitate a normelor care incriminează infracțiunile de abuz în serviciu și neglijență în serviciu, aspecte ce pun în discuție încălcarea art. 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, a principiului statului de drept prevăzute de art. 1 alin. (3) din Constituție și a obligativității respectării Constituției și a supremației sale prevăzute de art. 1 alin. (5).

II. Motive de neconstituționalitate intrinsecă :

1. Încălcarea principiului clarității, previzibilității și predictibilității legii decelat în jurisprudența Curții Constituționale referitoare la art. 1 alin. (5) din Constituție.

Apreciem că sintagma „sau de un alt act normativ care, la data adoptării, avea putere de lege, din cuprinsul dispozițiilor art. I pct. 3 (art. 297 alin. 1 C. pen.) și pct. 4 (art. 298 C. pen.) și art. V ale Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal, precum și a altor acte normative, nu îndeplinește condițiile de calitate a unei norme legale, sub aspectul criteriilor clarității și preciziei, întrucât, din cauza caracterului său general, creează confuzie putând da naștere unor interpretări și aplicări neuniforme și arbitrare.

Referitor la conceptul de "lege", prin Decizia nr. 405/2016, Curtea Constituțională, la paragrafele 62 și 63, a reținut următoarele:

„62. În ceea ce privește conceptul de "lege", Curtea observă că, prin Decizia nr. 146 din 25 martie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 416 din 10 mai 2004, a reținut că acesta are mai multe înțelesuri în funcție de distincția ce operează între criteriul formal sau organic și cel material. Potrivit primului criteriu, legea se caracterizează ca fiind un act al autorității legiuitoare, ea identificându-se prin organul chemat să o adopte și prin procedura ce trebuie respectată în acest scop. Această concluzie rezultă din coroborarea dispozițiilor art. 61 alin. (1) teza a doua din Constituție, conform căroră "Parlamentul este [. . .] unica autoritate legiuitoare a țării", cu prevederile art. 76, 77 și 78, potrivit căroră legea adoptată de Parlament este supusă promulgării de către Președintele României și intră în vigoare la trei zile după publicarea ei în Monitorul Oficial al României, Partea I, dacă în conținutul său nu este prevăzută o altă dată ulterioară. Criteriul material are în vedere conținutul reglementării, definindu-se în considerarea obiectului normei, respectiv a naturii relațiilor sociale reglementate. În ceea ce privește ordonanțele Guvernului, Curtea a reținut că, elaborând astfel de acte normative, organul administrativ exercită o competență prin atribuire care, prin natura ei, intră în sfera de competență legislativă a Parlamentului. Prin urmare, ordonanța nu reprezintă o lege în sens formal, ci un act administrativ de domeniul legii, asimilat acesteia prin efectele pe care le produce, respectând sub acest aspect criteriul material. În consecință, întrucât un act juridic normativ, în

general, se definește atât prin formă, cât și prin conținut, legea în sens larg, deci cuprinzând și actele asimilate, este rezultatul combinării criteriului formal cu cel material.

63. Astfel, având în vedere jurisprudența sa în materie, Curtea reține că ordonanțele și ordonanțele de urgență ale Guvernului, sub aspect material, conțin norme de reglementare primară, având o forță juridică asimilată cu a legii. Mai mult, Curtea observă că, potrivit art. 115 alin. (3) din Legea fundamentală, "dacă legea de abilitare o cere, ordonanțele se supun aprobării Parlamentului, potrivit procedurii legislative", iar potrivit alin. (7) al aceluiași articol ordonanțele de urgență "cu care Parlamentul a fost sesizat se aprobă sau se resping printr-o lege".

Articolul 73 din Constituție stabilește că legea este actul normativ emis de Parlament, în calitate de unică autoritate legiuitoare. De asemenea, Legea fundamentală consacră regulile principale în legătură cu adoptarea ordonanțelor și a ordonanțelor de urgență, art.108 și 115, privitor la actele Guvernului.

Legile și ordonanțele adoptate în procedura delegării legislative reprezintă acte normative care reglementează primar în diferite domenii de activitate.

Celelalte acte normative de nivel infralegal, respectiv hotărârile Guvernului, actele normative emise de administrația publică centrală și de autoritățile administrative autonome, precum și actele normative emise de organele administrației publice locale (Consiliul Județean, Consiliul Local, Consiliul General al Municipiului București) ocupă locuri inferioare în ierarhia normelor, fiind date în executarea legilor, ordonanțelor sau, după caz, a hotărârilor Guvernului, acestea neavând putere de lege.

Întrucât sintagma „sau de un alt act normativ care, la data adoptării, avea putere de lege” vine în continuarea enumerării „lege, o ordonanță a Guvernului, o ordonanță de urgență a Guvernului” face ca normele privind abuzul în serviciu și neglijența în serviciu, să creeze confuzie în ceea ce privește actele normative conținute de această sintagmă ale căror dispoziții nu trebuie să fie încălcate de funcționarul public.

Astfel, prin reglementarea sa improprie, sintagma „sau de un alt act normativ care, la data adoptării, avea putere de lege”, cuprinsă în conținutul art. art. I pct. 3 (art. 297 alin. 1 C. pen.) și pct. 4 (art. 298 C. pen.) și art. V, nu respectă cerințele de calitate a legii, nefiind formulată cu o claritate și precizie suficiente, astfel încât funcționarul public să fie capabil să prevadă într-o măsură rezonabilă și să-și ajusteze conduita în funcție de reglementările legale.

2. Art. III pct. 1 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și a altor acte normative încalcă prevederile art. 126 alin. (3) cu privire la rolul constituțional al Înaltei Curți de Casație și Justiție, ale art. 61 alin. (1) coroborat cu cele ale art. 1 alin. (4) cu privire la separația și echilibrului puterilor în stat și ale art. 1 alin. (5) referitor la securitatea raporturilor juridice coroborat cu art. 73 alin. (1) și (3) lit. h) din Constituție și art. 1 alin. (3) în componenta privind securitate raporturilor juridice.

Art. III. - *Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 757 din 12 noiembrie 2012, cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:*

1. La articolul 3, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:

„(3) Dispozițiile art. 4 din Codul penal sunt aplicabile și atunci când, în urma unei decizii a Curții Constituționale sau a unei decizii pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în dezlegarea unei chestiuni de drept sau în soluționarea unui recurs în interesul legii, o faptă determinată nu mai întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni sau forma de vinovăție cerută de lege pentru existența infracțiunii.”

Rolul constituțional al Înaltei Curți de Casație și Justiție este cel prevăzut de art. 126 alin. (3) din Constituție, respectiv de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești, potrivit competenței sale.

Prin mecanismul instituit de recursul în interesul legii și dezlegarea unei chestiuni de drept, instanța supremă asigură interpretarea unitară a normelor care reglementează desfășurarea procesului penal, garantând astfel un proces echitabil pentru persoanele acuzate de săvârșirea unei infracțiuni.

Totodată, prin aceleași mecanisme, Înalta Curte de Casație și Justiție înlătură interpretările divergente, apărute în practica judiciară cu privire la dreptul penal substanțial și nu numai, permițând astfel o interpretare și aplicare unitară și previzibilă a normelor de incriminare.

Relevantă sub acest aspect este și *Decizia nr. 838 din 27 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 461 din 3 iulie 2009, prin care, la paragraful 2,4 Curtea a statuat că, în exercitarea atribuției prevăzute de art. 126 alin. (3) din Constituție, Înalta Curte de Casație și Justiție are obligația de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești, cu respectarea principiului fundamental al separației și echilibrului puterilor, consacrat de art. 1 alin. (4) din Constituția României. Înalta Curte de Casație și Justiție nu are competența constituțională să instituie, să modifice sau să abroge norme juridice cu putere de lege ori să efectueze controlul de constituționalitate al acestora. Așadar, competența Înaltei Curți de Casație și Justiție privind soluționarea recursului în interesul legii este dublu circumstanțiată - numai cu privire la "interpretarea și aplicarea unitară a legii" și numai cu privire la realizarea acestor operațiuni de către "celelalte instanțe judecătorești". Curtea Constituțională decide asupra constituționalității legilor, în timp ce Înalta Curte de Casație și Justiție, prin intermediul recursului în interesul legii, decide asupra modului de interpretare și aplicare a conținutului normelor juridice. Pe de altă parte, prin efectele produse, deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii potrivit art. 147 alin. (4) din Constituție, inclusiv pentru legiuitor, în timp ce deciziile pronunțate pe calea recursului în interesul legii se adresează judecătorului de la instanțele judecătorești (Decizia nr. 206 din 29 aprilie 2013 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 414⁵ alin. 4 din*

Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 350 din 13 iunie 2013).

Prin urmare, deciziile pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în soluționarea unui recurs în interesul legii sau în dezlegarea unei chestiuni de drept nu au ca efect dezincriminarea unei fapte penale și nici nu dobândesc caracter de lege, acestea, potrivit art. 474 alin. (4) și art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală, fiind obligatorii pentru instanțele de judecată.

Noul alineat al articolului 3 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările ulterioare, introdus prin art. III pct.1 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și a altor acte normative, reglementează, prin efectele pe care le acordă deciziilor date în dezlegarea unei chestiuni de drept sau în soluționarea unui recurs în interesul legii, o competență a Înaltei Curți de Casație și Justiție în afara cadrului constituțional și anume aceea de a modifica sau abroga norme juridice cu putere de lege în materie penală.

Articolul 4 din Codul penal denumit marginal „Aplicarea legii penale de dezincriminare” - *Legea penală nu se aplică faptelor săvârșite sub legea veche, dacă nu mai sunt prevăzute de legea nouă. În acest caz, executarea pedepselor, a măsurilor educative și a măsurilor de siguranță, pronunțate în baza legii vechi, precum și toate consecințele penale ale hotărârilor judecătorești privitoare la aceste fapte încetează prin intrarea în vigoare a legii noi* – instituie modalitatea intervenției legii de dezincriminare și efectele pe care aceasta le are asupra faptelor săvârșite sub legea veche și asupra consecințelor penale ale hotărârilor judecătorești privitoare la aceste fapte (condamnărilor, executărilor pedepselor, măsurilor educative sau de siguranță, etc.).

A acorda, prin lege, deciziilor pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în dezlegarea unei chestiuni de drept sau în soluționarea unui recurs în interesul legii efecte egale cu cele ale legilor penale de dezincriminare, presupune a conferi Înaltei Curți de Casație și Justiție atribuții de legiferare, cu încălcarea art. 126 alin. (3) din Constituție privind rolul acesteia de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii, a principiului separației și echilibrului puterilor în stat, consacrat în art.1 alin. (4) precum și a prevederilor art. 61 alin. (1) din Constituția României, în conformitate cu care autoritatea legiuitoare (Parlament sau Guvern, după caz) este unica abilitată să dispună cu privire la soluțiile ce se impun în această materie.

De asemenea, potrivit art. 73 alin. (1) și alin. (3) lit. h) din Constituție, infracțiunile, pedepsele și regimul executării acestora sunt reglementate de Parlament prin legi organice. Astfel, o decizie pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în dezlegarea unei chestiuni de drept sau în soluționarea unui recurs în interesul legii nu poate avea, în nicio împrejurare, caracterul unei legi organice.

Cât privește efectul încetării executării pedepselor, a măsurilor educative și a măsurilor de siguranță, respectiv al încetării consecințelor penale ale hotărârilor judecătorești, pronunțate în baza legii vechi (în cazul de față, în baza legii care nu a fost interpretată printr-o decizie dată în dezlegarea unei chestiuni de drept sau în soluționarea unui recurs în interesul legii), instituit prin soluția legislativă cuprinsă la art. III pct. 1 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009

privind Codul penal, precum și a altor acte normative, încalcă principiul autorității de lucru judecat și principiul securității raporturilor juridice, consacrat de art. 1 alin. (3) din Constituție, în ceea ce privește hotărârile judecătorești rămase definitive.

În consecință, pentru considerentele de mai sus, Înalta Curte de Casație și Justiție, constituită în Secții Unite

HOTĂRĂȘTE:

Sesizarea Curții Constituționale pentru a se pronunța asupra:

► neconstituționalității dispozițiilor **art. I pct. 3** (art. 297 alin. 1 C. pen.) și **art. I pct. 4** (art. 298 C. pen.) și **art. V** din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal, precum și a altor acte normative (PL-x nr. 245/2023), în raport cu prevederile constituționale ale art. 1 alin. (3), potrivit cărora România este stat de drept, ale art. 1 alin. (5), privind respectarea Constituției și a supremației sale este obligatorie, precum și ale art. 147 alin. (4) referitoare la caracterul obligatoriu al deciziilor Curții Constituționale a României.

► neconstituționalitatea dispozițiilor **art. III pct. 1** din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și a altor acte normative (PL-x nr. 245/2023) în raport cu prevederile art. 1 alin. (4) și art. 1 alin. (5) raportat la art. 61 alin. (1) și la art. 126 alin. (3) din Constituție.

Anexăm în copie tabelele cu semnături.

Președinte
Judecător Corina-Alina Corbu

Prim magistrat asistent delegat
Aneta Ionescu